

EUROPOS PARLAMENTAS

SPECIALUS LEIDINYS

2004 m. birželio 17 - 18 d.
EUROPOS VADOVŲ TARYBA
Briuselyje

PIRMININKO p. PAT COX KALBA
PIRMININKAVIMO IŠVADOS

02/S-2004

Vadovybės generalinis direktoratas

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

EP PIRMININKO PATO KOKSO KREIPIMASIS Į EUROPOS VADOVŲ TARYBA

PENKTADIENIS, 2004 M. BIRŽELIO 18 D.

BRIUSELIS

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI

Šis Europos Vadovų Tarybos susitikimas yra pirmas po birželio 10–13 d. Europos Parlamento rinkimų – didžiausio daugiašalės ir visą žemyną apimančios demokratijos išbandymo, kada nors buvusio Europoje. Kaip Parlamento Pirmininkas norėčiau pabrėžti, kad rinkimai, kokie bebūtų atskiri jų rezultatai, nuvylė dėl dviejų priežasčių.

Palyginti negausus dalyvavimas – toks pat, kaip 1999 m., kai Europos Sąjungai priklausė 15 valstybių (49 proc.), tačiau toks prastas aktyvumas balsuojant daugelyje naujų valstybių narių (26 proc.) parodo tai, ko daugelis iš mūsų bijojo: daugeliui žmonių sunku tapatinti save su ES ir įvertinti tikrą ES teikiamą naudą kasdieniam jų gyvenimui.

Antra, didėjanti parama euroskeptikams, o kai kuriais atvejais ir eurofobams – nedidelei, tačiau svarbiai mažumai, kurios negatyvios nuostatos dėl bendro Europos projekto kito įgaudamos abejingumo ir netgi priešiško atspalvį.

Rinkimai tapo prarasta galimybe. Per daug politinių partijų susikoncentravo į nacionalinius ir asmeninius klausimus. Europos Parlamento rinkimuose Europa buvo ta sudedamoji dalis, kurios trūko.

Politinis vadovavimas dabar įpareigoja aktyviai kovoti dėl Europos piliečių širdžių ir protų. Priešingu atveju, neigiamų tendencijų vis daugės ir mūsų Europos projektas nejudės į priekį. Rinkimų rezultatai nuvylė Europos Parlamentą, tačiau jie turi tapti įspėjimu ir visoms kitoms institucijoms. ***Vyriausybės, kurios po šio savaitgalio tebevadovaus ratifikavimo kampanijoms ten, kur būtina rengti referendumus, dabar buvo tarsi pažadintos iš miego..***

Europos valstybių vadovai dabar yra atsakingi už tai, kad būtų apginta Europa. Savo Europos viziją turime ginti rinkėjams suprantama kalba. Mūsų ginama Europa turi būti svarbi ir jiems. Europa yra ne tik labiausiai pavykęs žinomas bandymas sutaikyti pasaulį, bet ji – tai ir darbo vietos, saugumas, patobulinta infrastruktūra, ir aukšti aplinkosaugos standartai. Ji – tai ekonominis augimas, gerovė ir saugumas mūsų žmonėms. Jei savo Europos politines ambicijas susietume su piliečiais, jeigu išskirtume Europos dimensiją iš klausimų, kurie jiems yra svarbūs – nedarbas, terorizmas, nusikalstamumas, pensijų fondų ateitis, ekonomikos augimas ir , ypač naujose valstybėse narėse, žemės ūkis, mes pakeistumėme kryptį ir galbūt vėl sužadintume susidomėjimą Europa, kurio beveik nebuvo praeitą savaitgalį. Tai mūsų reikalauja visą dėmesį sutelkti į pačius būtinausius dalykus ir jų įgyvendinimą

*

* *

LIASVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖ; KOVA SU TERORIZMU

Pristatant sritis, kuriose žmonės labiausiai laukia rezultatų ir kuriose matyti aiški Europos nauda, terorizmo prevencijai ir bendros laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės kūrimui teikiama pirmenybė. Todėl aš šiandien kartoju raginimą, kurį Parlamentas jau pateikė kovo 11 d. „Tampere II“ Europos Tarybai, peržiūrėti paskutinių penkerių metų patirtį – trūkumus ir pasiekimus – politikoje bei remiantis šiandienos susitikimo postūmiu sukurti naują darbotvarkę ir vidutinės trukmės programą, atsižvelgiant į klausimų politinę svarbą ir strategiją. Aš Jūsų ypač prašau, kad atskirų sričių Taryba kurtų teisės aktus šiose piliečiams svarbiose srityse, ne be valstybių narių ir Europos parlamentų žinios, o atvirai, tikrai konsultuodamasi ir bendradarbiaudama su Parlamento nariais.

PLĖTRA

Išvadų projekte Tarybai pirmininkaujanti valstybė pabrėžia, kad Bulgarija ir Rumunija yra Europos Sąjungos negrižtamo penktojo plėtros etapo dalis. Europos Parlamento vardu aš norėčiau pasveikinti esminį abiejų valstybių pasiektą progresą derybose dėl narystės ir ypač tai, kad šią savaitę pavyko užbaigti visus derybinius skyrius derybose su Bulgarija. Parlamentas išreiškė ypatingą susirūpinimą dėl reformų proceso Rumunijoje. Jeigu Rumunija nevykdys reformų, rizikuojama, kad ji atsiskirs nuo plėtros proceso.

Parlamentas remia idėją 2005 m. pradžioje pradėti derybas su Kroatija. Pirmininkas savo išvadose pažymėjo, kad pereita į kitą etapą derybose dėl Kroatijos prisijungimo gali būti naujos Europos perspektyvos Vakarų Balkanų regione stimulus.

Turkijos atveju, Europos Vadovų Taryba gruodžio mėnesį spęs, ar turi būti nustatyta derybų pradžios data. Europos Vadovų Taryba vadovausis Komisijos pranešimu, kurio laukiama šį rudenį. Tikiuosi, kad nuspręsite, kad verta atkreipti dėmesį į tai, jog Parlamentas pripažįsta Turkijos nuolatinės pastangas vykdyti reformas ir Turkijos pozityvų vaidmenį derybose dėl K. Anano taikos plano ir po jų. Parlamentas labai džiaugiasi dėl to, kad išlaisvinta Leyla Zana, kuriai paskirta Sacharovo premija, ir jos kolegos.

*
* *

Nuo Europos Parlamento mandato pradžios šiandien aš į Jus kreipiuosi trylikimą ir paskutinį kartą. Per visą šį laiką Europos Parlamentas, mano manymu, įrodė esąs **subrendęs ir patikimas** Tarybos ir Komisijos **partneris įstatymų leidyboje** ir visada pabrėžė politikos viršenybę.

Per pastaruosius penkerius metus Europos Parlamentas atliko savo institucines pareigas **veiksmingai ir atsakingai**, naudodamasis jam suteiktomis teisės aktų leidybos galiomis. Per šį laikotarpį sėkmingai buvo užbaigtos 403 bendro sprendimo procedūros ir 86 taikinimo derybų rundai. Tai yra 250 proc. daugiau nei per ankstesnį penkerių metų laikotarpį. Nebuvo priimti tik du pasiūlymai – 2001 m. direktyva dėl įmonių perėmimo ir 2003 m. direktyva dėl uosto paslaugų.

Parlamentas aiškiai parodė, kad **nenori viršyti savo išimtinių parlamentinių teisių**. Beveik trečdalis pasiūlymų buvo skubiai peržiūrėti ir priimti jau pirmo svarstymo metu, pusė visų pasiūlymų buvo priimta antro svarstymo metu prieš taikinimo procedūrą ir tik viena penktoji dalis priimta taikinimo proceso metu. Tiksliau tariant, Parlamentas ir Taryba įstatymų leidybos priemonėmis naudojami politiškai, išmintingai ir strategiškai.

Kai kreipiausi į Jus pirmą kartą Barselonoje, kalbėjau apie tai, kad piliečiai turi pamatyti akivaizdžius rezultatus. Niekur šis poreikis nėra toks akivaizdus, kaip Lisabonos darbotvarkėje, kurios **nerezultatyvumas veda link nepasitikėjimo** visa programa. Aš džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad visą savo kadenciją Parlamentas visiškai atliko savo darbą ir įrodė pasirengimą vykdyti teisės aktų leidybos įsipareigojimus ir dirbti greitai. Dėkoju už Jūsų bendradarbiavimą ir už tai, kad Airijos pirmininkavimo metu Parlamentas galėjo atlikti savo darbą neturiniu precedento greičiu. Mes turime ir toliau to laikytis.

Jūs turbūt **prisimenate**, kad **Barselonoje aš pasiūliau** Susitarimą tarp institucijų dėl geresnio teisėkūros proceso. Šis susitarimas buvo vėliau priimtas. Jį sudaro darbo gairės, kuriomis siekiama daugiau efektyvumo ir skaidrumo. Esminis dalykas yra mūsų teisės aktų kokybė. **Dabar mes turime pradėti** laikytis Susitarimo, kurį priėmėme.

Pirmiausia, aš manau, kad mes turime imtis teisės aktų leidybos konsolidavimo ir paprastinimo bei valią ir išteklius skirti gremėzdiškų teisės aktų paržiūrėjimui. Mes turime sudaryti bendrą visų **trijų institucijų programą, kurioje būtų nustatyti prioritetai ir apibrėžti terminai**. Mūsų išreiškiami teisės aktų **paprastumo, aiškumo ir tikrumo** tikslai turi atsispindėti priimtuose įstatymuose.

Antra, mes turime rimtai pažvelgti į **nurodymų, numatytų šiame susitarime, alternatyvas**. Žinoma, būtina reguliuoti Europos lygiu, tačiau tai mes **turime atlikti geriau ir mažiau**. Mūsų institucijos gali susitarti subsidiarumo klausimu, tačiau jis taip pat veikia konkurenciją. Mes tikrai nenorime sulėtinti augimo, kurdami nereikalingas taisyklės ir reglamentus, kai yra įvykdomų ir lanksčių alternatyvų.

Trečia, mes turime kuo skubiau susitarti dėl **bendrų kriterijų ir bendros metodologijos**, kaip **įvertinti poveikį** teisės aktų leidybos procedūrai, kad būtų lengviau nustatyti mūsų veiksmų **užimtumo, konkurencijos ir aplinkosaugos srityje poveikį biudžetui ir ekonomikai**. Jeigu mes neskirsime visos valios ir išlaidų tikslui pasiekti, nukentės priimtų teisės aktų kokybė ir tai galiausiai sukels žalą Europos piliečiams.

Daugelyje viešosios politikos sričių mes turime pereiti nuo pagirtinų pareiškimų apie mūsų gerus ketinimus prie praktinių pasiekimų. Per dažnai yra pastebimas atotrūkis tarp mūsų politikos siekių ir mūsų sugebėjimų bei politinio noro veikti. **Pagrindiniai kitos Europos Komisijos ir kito Europos Parlamento tikslai yra susikoncentruoti ties svarbiausiais dalykais ir stengtis pasiekti rezultatų**. Lengviau siekti šių tikslų padeda tai, kad vėl pabrėžiama, jog Europos viešus tikslus reikia perduoti paprastais žodžiais.

Be to, bendraudami su plačiąja visuomene bei kampanijų metu, mes turime kalbėti apie Europą, kuri turi prasmę. Mes turime kalbėti apie vertybių Europą, o neapsiriboti tik sterilia rinkų Europa ar bendros žemės ūkio politikos painybėmis, kad ir kokie svarbūs dalykai tai bebūtų. Mes turime žmonėms papasakoti apie mūsų tikėjamą pliuralistine demokratija ir jos centrinę vietą Europos projekte.

Mes nubrėžėme naują Europos kelią. Mums nereikia drovėtis dėl to, kad jis iškeliamas daugiašaliu globaliniu lygiu.

Ši vertybėmis paremta darbotvarkė verčia mus pabrėžti **naujos Europos darnos** atradimą ir sukūrimą. Tai yra naujas horizontas. Tai yra **žingsnis link darnesnės Europos**. Aš tikiu, kad nauja Europa, sutvirtinta stiprių vertybių, susitelkusi ties aiškiais interesais, įgavusi didesnių pajėgumų

veikti, sustiprinta bendros politinės valios ir vizijos, gali priimti pasaulinius naujo šimtmečio iššūkius.

Europos Vadovų Taryba turi vieną svarbiausią tikslą – priimti tinkamą konstituciją, kuri padės pagaliau užbaigti užsitęsusių institucijų savistabos periodą. Be to, reikia pridurti, kad turime pasiekti ratifikacijai reikalingo visuomenės pritarimo ir reikia atnaujinti ES institucijas, ypač po rinkimų sudaromą naują Komisiją

Nuoširdžiausiai tikimės, kad Jūs pasieksite šį tikslą šiame susitikime. Tai bus stipriausias ženklas euroskeptikams ir tiems, kurie abejoja mūsų ketinimų tvirtumu: Europa grįžta ir tai yra iš 25 valstybių susidedanti veikli Europa.
